

ОСВІТНІЙ ХАБ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ АКАДЕМІЇ: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

EDUCATIONAL HUB OF THE KHMELNYTSKYI HUMANITARIAN AND PEDAGOGICAL ACADEMY: REALITIES AND PERSPECTIVES

У статті розкрито особливості діяльності освітнього хабу у Хмельницькій гуманітарно-педагогічній академії. Показано основні напрями роботи, зміст, форми, локації. Визначено, що освітній хаб спрямовує свою діяльність для забезпечення емоційної підтримки, навчання під час війни, а також для швидкого навчання працездатної молоді та їх батьків актуальним професіям, матеріального забезпечення родини. Висвітлено, що у рамках освітнього хабу проводяться психологічні та профорієнтаційні консультації, тестування щодо визначення власних здібностей за допомогою штучного інтелекту, навчання найзатребуванішим навичкам XXI століття, англійській та українській мовам.

Зорієнтовано, що цікавою цільовою аудиторією Проєкту є: учні загальноосвітніх та професійних (професійно-технічних) навчальних закладів, студенти закладів вищої освіти, а також батьки здобувачів освіти, зокрема внутрішньо переміщених осіб, але Освітній Хаб можуть відвідувати і мешканці Хмельниччини.

Акцентовано на основних напрямках діяльності освітнього хабу, як-от: профорієнтація, тестування, консалтинг, підвищення кваліфікації, вивчення української та англійської мови, формування навичок самозайнятості, інформаційна підтримка здобувачів освіти тощо.

У статті також зосереджено увагу на певних локаціях для проведення різноманітних заходів. Це, зокрема «Психологія дії», «Щира зустріч – гарний настрій», «Вивчаємо українську мову», «Свята в Україні та англійських країнах», «Тренування з баскетболу та футболу», «Розвиваємось та працюємо разом», «Медіабезпека та інтернет-грамотність», «Мистецтво і туризм», «Національний мультипредметний тест з математики». Підкреслено, що Освітній Хаб, його локації було створено в межах Всеукраїнського проєкту з профорієнтації, психологічної допомоги, емоційної підтримки.

Ключові слова: освітній хаб, Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія, напрями діяльності освітнього хабу, зміст діяльності

освітнього хабу, учасники освітнього хабу, локації освітнього хабу.

This article concerns the peculiarities of educational hub at the Khmelnytskyi Humanitarian and Pedagogical Academy. Author highlights the main areas of work, content, forms and locations. It was determined that the Educational Hub directs its activities to provide emotional support, training during the war, as well as to quickly train able-bodied youth and their parents in relevant professions, and provide material support for the family. The Educational Hub provides psychological and career guidance consultations, testing to determine one's own abilities with the help of artificial intelligence, training in the most in-demand skills of the 21st century, English and Ukrainian languages.

It is oriented that the interesting target audience of the Project is: pupils of general education and students of professional (vocational-technical) educational institutions, students of higher education institutions, as well as their parents, in particular internally displaced persons, but the Educational Hub can also be visited by residents of Khmelnytskyi region.

Emphasis is placed on the main areas of activity of the Educational Hub, such as career guidance, testing, consulting, professional development, learning Ukrainian and English, formation of self-employment skills, informational support for students of higher education, etc.

The article also focuses on certain locations for various events. These are, in particular, "Psychology of action", "Sincere meeting – a good mood", "Learning the Ukrainian language", "Holidays in Ukraine and English-speaking countries", "Basketball and football training", "Developing and working together", "Media safety and the Internet -literacy", "Art and tourism", "National multi-subject test in mathematics". It is emphasized that the Educational Hub and its locations were created within the framework of the All-Ukrainian project on career guidance, psychological assistance and emotional support.

Key words: Educational Hub, Khmelnytskyi Humanitarian and Pedagogical Academy, directions of the Educational Hub, content of the activities of the Educational Hub, participants of the Educational Hub, locations of the Educational Hub.

УДК 378.041/091:159.928 (477, АЗ)
DOI <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2022/53.2.31>

Шоробура І.М.,

докт. пед. наук, професор,
ректор

Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язки з важливими науковими чи практичними завданнями. Через війну, яку розпочала російська федерація проти України, велика кількість українських учнів вимушено знаходяться в інших регіонах країни, особливо в Західній Україні. Дані регіони мають завдання якісно та швидко організувати навчальний процес та побут через масовий приїзд здобувачів освіти та їх батьків.

Для забезпечення емоційної підтримки, профорієнтації та якісного процесу навчання під час війни, а також для швидкого навчання працездатної

молоді та їх батьків актуальним професіям, матеріального забезпечення родини під час війни та після її завершення, – Міністерство освіти і науки спільно з обласними військовими адміністраціями ініціює створення мережі Освітніх Хабів.

У найкоротший термін Освітні Хаби плануються відкрити не тільки в Україні, але і в інших країнах, в яких наразі перебуває велика кількість українських учнів та студентів, зокрема в Румунії, Польщі, Австрії, країнах Балтії, Чехії тощо.

Хмельниччина була першою в Україні, де відкрито Освітній Хаб. Для реалізації цієї ініціативи залучено найкращих фахівців області.

Цільовою аудиторією Проєкту є: учні загальноосвітніх та професійних (професійно-технічних) навчальних закладів, студенти закладів вищої освіти, а також батьки здобувачів освіти, зокрема внутрішньо переміщених осіб, але Освітній Хаб можуть відвідувати і мешканці Хмельницької області.

В рамках Освітнього Хабу організуються системні психологічні та профорієнтаційні консультації, тестування щодо визначення власних здібностей за допомогою штучного інтелекту, навчання найзатребуванішим навичкам XXI століття, англійській та українській мовам. Крім того здійснюється навчання затребуваним на ринку праці професіям здобувачів освіти та їх батьків, які вимушено знаходяться у Західних регіонах України під час війни [4].

Аналіз сучасних досліджень і публікацій. Комплексне дослідження освітніх хабів в українській науковій літературі розкриті недостатньо. Наукові підходи вчених, зокрема Н.М. Крауса, О.С. Криворучко, О.І. Гармашової дають підстави стверджувати, що ця проблема має інноваційний аспект, а також спрямована на формування національних стандартів в освіті за міжнародним зразком та спрямована на структурні зміни глобального простору [1].

Формування цілей статті: Мета статті – розкрити особливості діяльності освітнього хабу в Хмельницькій гуманітарно-педагогічній академії, його напрями та локації.

Виклад основного матеріалу дослідження. Міністерство освіти та науки України спільно з ДНУ «Інституту модернізації змісту освіти», а також Асоціацією інноваційної та цифрової освіти ініціювали створення мережі освітніх хабів у Західних регіонах України та в інших країнах Європи, де наразі перебуває велика кількість вимушено переміщених українців.

На Хмельниччині проживають більше ніж 129 тисяч переселенців, зокрема дітей, молоді та їхніх батьків, саме тому перший Освітній Хаб вирішено відкрити у цьому регіоні. За декілька днів організовано: системні психологічні та профорієнтаційні консультації, тестування щодо визначення власних здібностей за допомогою штучного інтелекту, навчання актуальним навичкам і професіям XXI століття для здобувачів освіти та їхніх батьків, як для місцевих мешканців, так і для внутрішньо переміщених осіб [5].

Основні напрями діяльності освітнього Хабу:

1) Профорієнтаційне тестування за допомогою штучного інтелекту для школярів 7-11 класів для з'ясування індивідуальних здібностей підлітків.

2) Профорієнтаційне консультування учнів 7-11 класів для отримання дітьми інформації щодо сучасного ринку праці, найактуальніших професій, компетенцій, навичок і знань, якими повинні володіти сучасні фахівці.

3) Навчання та тестування рівня володіння українською мовою за допомогою Національної

платформи з вивчення української мови «Моя Мова» Міністерства культури України.

4) Організація підвищення кваліфікації для освітян усіх навчальних закладів Хмельницької області та батьків. Програма створена за участі міжнародних воєнних психологів у форматі інноваційної моделі змішаного навчання, яка пропонує онлайн-навчання за допомогою мультимедійних SCORM-курсів і практичних тренінгів-вебінарів.

5) Організація підвищення кваліфікації для вчителів усіх загальноосвітніх навчальних закладів Хмельницької області та шкільних психологів у Школі Кар'єрного Консультанта МОН щодо профорієнтації учнів.

6) Вивчення англійської мови у відповідності до міжнародних стандартів (A1, A2, B1, B1+, B2) на основі освітнього проєкту України «Lingva.Skills». У 2019 році проєкт увійшов до рейтингу «ТОП-10 соціальних стартапів Європи за версією Європейського банку реконструкції та розвитку».

7) Навчання найзатребуванішим серед роботодавців навичкам XXI століття за визначенням міжнародних експертів Світового Економічного Форуму в Давосі.

8) Організація навчання працездатної молоді та їхніх батьків затребуваним професіям на ринку праці.

9) Формування навичок самозайнятості та організації бізнесу, професійного удосконалення та підвищення кваліфікації на основі освітнього потенціалу регіону.

10) Інформаційна підтримка в організації процесу навчання здобувачів освіти за державною програмою Міністерства освіти і науки України для внутрішньо переміщених осіб [5].

Адміністрація, викладачі та студенти Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії активно залучилися до проведення заходів в умовах воєнного стану, які проводяться у рамках «Освітнього Хабу Хмельниччини».

На сьогодні ми працюємо над проведенням навчально-виховних, культурно-просвітницьких заходів із дітьми та учнівською молоддю внутрішньо переміщених осіб [3].

Освітній Хаб для переселенців та мешканців області сприятиме розвитку важливих навичок XXI століття, відповіді на всі питання щодо процесу навчання, були заплановані онлайн пропозиції щодо підготовки до складання мультипредметного тесту для абітурієнтів 2022 р., розваги та навчання для переселенців та мешканців області. В академії визначено ряд локацій для проведення різноманітних заходів.

Локація 1. «Психологія в дії». Мета: здійснення психокорекційної допомоги тимчасово переміщеним особам дошкільного і підліткового віку з порушеннями психофізичного розвитку, надання психолого-педагогічного супроводу та консультацій.

Викладачі кафедри психології факультету дошкільної освіти та психології і студенти спеціальності 053 Психологія здійснюють активну волонтерську діяльність в умовах воєнного стану (готують їжу, збирають гуманітарну допомогу для вимушених переселенців, плетуть маскувальні сітки, приймають біженців тощо).

Важлива робота здійснюється на психологічному фронті. Адже саме зараз ворог використовує інформаційно-психологічну війну через поширення фейкової інформації та намагається зламати дух українського народу.

Викладачі-психологи надають волонтерську психологічну допомогу всім, хто її потребує, до даної діяльності активно долучаються й студенти-психологи.

Психологічна допомога надається на базі Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії, а також у приватних центрах та консультативних кабінетах в режимі онлайн та офлайн.

З метою розширення аудиторії людей, які потребують психологічної підтримки, створено телеграм канал, куди активно долучились до діяльності психологи з інших міст та навчальних закладів. Там психологи пишуть пости, розробляють плакати, надають рекомендації, пропонують різноманітні психологічні техніки для самопомогі у кризових станах.

На сьогодні викладачі кафедри співпрацюють з Хмельницьким міським центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді; Хмельницьким обласним центром соціально-психологічної реабілітації; Хмельницьким інклюзивно-ресурсним центром № 1 [5].

Локація 2. «Щира зустріч – гарний настрій». У цій локації проводяться тематичні дні. День «Приходь казко!». Для дітей дошкільного віку та молодшого шкільного віку.

Мета: створювати позитивний емоційний настрій, сприяти формуванню доброзичливого відношення до оточуючих дорослих і дітей.

День «Вивчаймо разом українську мову».

Мета: допомогти російськомовному населенню внутрішньо переміщеним особам України різного віку в оволодінні літературною мовою спілкування.

День «Євротехнології у роботі з дітьми дошкільного віку». Для дітей старшого дошкільного віку та їх батьків (за присутності).

Мета: формування у дітей інтелектуальних здібностей, пізнавальних психічних процесів, вміння жити у змінному соціумі, пізнавати світ. Це оригінальні європейські технології, зокрема лепбук, сторітеллінг, вальдорфські малюнки, унікальні долоньки та ін. Проводяться також різні форми роботи з сім'єю. Зокрема, консультація для батьків «Взаємодія батьків і дітей в умовах воєнного стану»

Мета: інформування батьків про зміст та форми діяльності з дітьми в умовах воєнного стану, формування умінь щодо зняття рівня тривожності у дітей.

День «Клубочок пізнання й дослідження». Для дітей від 3 до 6 років та їх батьків (за присутності).

Мета: створення умов для виникнення позитивних емоцій у дітей дошкільного віку під час взаємодії з однолітками та дорослими; активізація мовленнєвої, рухової, художньо-творчої, пізнавальної діяльності.

День «Гарний настрій – запорука психологічного та фізичного здоров'я». Для дітей старшого дошкільного віку та їх батьків (за присутності).

Мета: зміцнення та збереження психічного та фізичного здоров'я всіх учасників; формування вміння аналізувати стан свого здоров'я, звільнитися від негативних емоцій, переживати позитивні почуття та емоції. Розвиток умінь читати невербальні сигнали: міміку, жести. Розвивати увагу, пам'ять, відпрацьовувати навички ефективної взаємодії, емпатії, умінь співпрацювати [5].

Локація 3. «Вивчаємо разом українську мову». Мета: допомога російськомовному населенню, внутрішньо переміщеним особам України різного віку в оволодінні літературною мовою спілкування.

Локація 4. «Свята в Україні та англomовних країнах». Мета: популяризувати в ігровій формі традиції святкування українських свят та свят країн, мова якої вивчається. Ознайомитися з новими цікавими фактами про звичаї англomовних країн. Вміти порівняти спільне та відмінне.

Локація 5. «Тренування з баскетболу та футболу». Ці тренування проводяться на базі Хмельницької соціально-спортивної школи Фонду Реал Мадрид та ГО «Епіцентр дітям».

1. Тренування з баскетболу. Мета: розширити і уточнити знання дітей про такий вид спорту як баскетбол; ознайомити з правилами гри, спортивною формою баскетболіста; формувати здоровий спосіб життя.

2. Тренування з футболу. Мета: розширити і уточнити знання дітей про такий вид спорту як футбол; ознайомити з правилами гри, спортивною формою футболіста; формувати здоровий спосіб життя.

Локація 6. «Розвиваємось та працюємо разом». У цій локації проводяться різноманітні заходи. 1. Майстер-клас з виготовлення маскувальних сіток та кікмор для ЗСУ. Учні 6-17 років.

Мета: виховання почуття патріотизму, любові до Батьківщини, поваги та підтримки Збройних сил України.

2. Подорож до країни Гри для учнів 6-12 років.

Мета: ознайомити дітей з різноманітними іграми; виховувати почуття відповідальності, справедливості, колективізму, згуртованості, дружби.

3. Композиція «Чарівні квіти України» для учнів 6-17 років.

Мета: удосконалювати набуті навички роботи з крупами та природним матеріалом, тренувати

моторику дрібних м'язів рук, виховувати посидючість, наполегливість, вміння працювати в мікрогрупах, доводити розпочату роботу до кінця, розширювати світогляд, виховувати інтерес до традицій українського народу; виховувати любов та повагу до природи, сприяти розвитку творчих здібностей дітей.

4. Правознавчий «Брейн-ринг». Учні 12-17 років.

Мета: систематизувати та розширити знання учнів про документи, що гарантують права дитини та визначають її обов'язки. Розвивати зв'язне мовлення, мислення через вміння аналізувати ситуації, висловлювати власну думку, доводити чи спростовувати твердження. Виховувати людські чесноти і сприяти подоланню недоліків.

5. Заняття «Ефективне спілкування підлітків» для учнів 10-15 років.

Мета: визначити, що таке спілкування, його види, від чого воно залежить і що потрібно робити для того, щоб спілкування було успішним, результативним і приємним.

Локація 7. «Медіабезпека та інтернет-грамотність». Тематичні блоки для локації:

1. Астрономія для дітей. Учні 5-9 класів.

2. Цивільний захист. Учні 9-11 класів.

3. Медіабезпека та інтернет-грамотність. Учні 7-9 класів.

4. Створення комп'ютерної гри у Scratch. Учні 3-5 класів.

Локація 8. «Мистецтво і туризм». Ця локація спрямована на розвиток творчих здібностей дітей і підлітків. 1. Акварельний живопис. Твори мистецтва завжди надихають, захоплюють і окрилюють. Діти опановують технікою акварельного живопису.

Автор курсу – членкиня Спілки дизайнерів України, художниця з великим досвідом викладання, учасниця виставкових заходів.

2. Музична студія. Основна ідея в тому, що музика надихає, окрилює, згуртовує, допомагає релаксувати та перемагати. Учасників спрямовують на те, що опанувати музичний інструмент реально можливо і ніколи не пізно.

Автори курсів – провідні викладачі з великим досвідом підготовки фахівців в сфері музичного мистецтва.

3. Вокальний ансамбль для молоді 15-18 років.

Ансамблеве музикування – це можливість розвивати естетичний смак та збагачувати себе новими враженнями. Заняття співу впливають на виплеск емоцій, покращення настрою, виникнення почуття безпеки та сміливості у прояві себе. Як і будь-яке заняття творчістю, спів сприяє більш інтенсивній роботі мозку, зміцненню нейронних зв'язків, а також інтенсивному включенню людини в розумовий процес.

4. Онлайн зустрічі, віртуальні подорожі. Ці зустрічі допоможуть дізнатися про унікальні місця України та світу.

5. Хореографічна студія. Головна ідея заключається в тому, що танець – це поема мовою тіла, вир емоцій і почуттів. Адже, сучасна хореографія захоплює всіх.

Автор студії – фахівець в сфері хореографії, член журі численних мистецьких конкурсів [2].

Локація 9. «Національний мультипредметний тест з математики». Учні 11 класів. Основні напрями, це:

1. Рівняння, нерівності та їх системи.

2. Функції.

3. Ймовірність випадкової події, вибіркові характеристики (середнє значення), аналіз діаграм та графіків.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямі. Таким чином, в Освітньому Хабі у Хмельницькій гуманітарно-педагогічній академії можна отримати велику кількість послуг: зокрема обрати з використанням штучного інтелекту професію, оволодіти українською та англійською мовами, отримати психологічну та емоційну підтримку, володіти навичками нового століття (softskills), отримати допомогу у будь-яких питаннях пов'язаних з освітою дітей тощо.

Важливим напрямом діяльності стали заходи в межах проєкту «Освітній Хаб. Діти», де реалізуються безоплатні курси робототехніки, дитячий онлайн-садок і різноманітні розвиваючі заняття.

Ознайомитися з роботою Освітнього Хабу Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії можна відвідавши різноманітні локації, онлайн-екскурсії, які було створено в межах Всеукраїнського проєкту з профорієнтації, психологічної допомоги, емоційної підтримки.

Перспективи щодо діяльності освітнього хабу Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії ми вбачаємо в узагальненні досвіду його організації, розробці методичних рекомендацій щодо його впровадження.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Волонтерський рух в Україні: метод. реком. Уклад.: Леонова, В. І. Одеса: Видавець Букаєв Вадим Вікторович. 2022. 240 с.

2. Духовні витоки Поділля: Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія в історії краю (до 100-річчя заснування закладу). Матеріали XI всеукр. наук.-практ. конф. Хмельницький: ХГПА. 2022. 194 с.

3. Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія: історія 100-літнього поступу: інформаційний збірник. Уклад.: Шоробура, І., Галус, О., Кришук, Б., & Адамський, В. Хмельницький: ФОП Стрихар А.М. 2021. 182 с.

4. Освітній хаб міста Києва. Розробник ТОВ "Академія навичок". 2019 р. URL: <https://eduhub.in.ua/courses>

5. Освітній хаб міста Хмельницького. Розробник Департамент освіти, науки, молоді та спорту Хмельницької обласної державної адміністрації. 2022 р. URL: http://osvita.adm-km.gov.ua/?page_id=2998